

Bulgari, cari nu știu aprecia luptele dela 1877.

Pe cât de aproape se credeau Bulgarii de idealul lor, pe atât de departe se vedea decodată împinși de Marele Protector. Și dacă vom judeca foarte liberal, activitatea Bulgariei dela eliberare încoace, nu vom afla decât frământări interne și lupte politice chiar peste hotarele țării lor. Avem de notat în acest timp transgresiunea cu Rumeliții și lupta cu Serbia, conflictul cu România și alt conflict, sângeros, cu Turcia. La o parte luptele interne și asuprirea străinilor dela Stambul încoace. Aceste să fie oare garanția pe lângă care poți aștepta sprijinul Europei? *1a.*

Pentru abonenții noștri.

Incă odată amintim tuturor abonenților noștri că prețul abonamentului este a se plăti înainte. N'are să se supere deci nici unul, dacă cerem să îndeplinească aceasta, și cu atât mai puțin dacă trimitem chitanțele prin post. Noi zilnic avem cheltueli mari cu scoaterea ziarului și dacă nu vor plăti abonenții, din ce am acoperi cheltuelile, că nici posta nu dă timbre pe așteptare, nici redactorii nici tipograful nu pot lucra fără a fi plătiți înainte.

Și apoi noi am făcut și jertfe ș'am și așteptat destul, căci sunt sute de abonenți cari sunt datorți și pe anul trecut.

Am hotărât să fac m rinduală de săvârșită. Și după-cum cititorii cer foaia regulat, bine scrisă și bine tipărită, tot așa și noi nu vom mai trimite celor ce nu plătesc regulat și vom lua măsuri neplăcute pentru cei cari după ce noi li-am arătat bunăvoință, drept respălată se arată necunoscători

Pe prietenii buni îi rugăm să fie pildă și în privința plătirii abonamentului și în privința răspândirii lui.

Stăm în ojunul unor vremuri istorice, e vorba de intrarea în luptă bărbătească pentru croirea unei sorți mai bune a neamului românesc. Cine ține să-și dea partea sa de luptă, întâiu de toate să ajute la întărirea presei naționale, până azi aproape singurul mijloc de luptă și chemat să aducă serviciul prețioase și în viitor.

„Tribuna Poporului” a dat dovezi că are în juru-i grupate cele mai bune puteri naționale. Luptăm fără șovăire de ani de zile și cerem spriginul fraților Români înspre ducerea la isbândă a cauzei naționale.

Cine ni-e prieten și cine ține să pună umărul la lupta ce o purtăm, să sprijinească întâiu de toate ziarul și să-l răspândească în cercuri cât mai largi. Apelăm îndeosebi la preoțime și învățători, cari dacă își vor îndeplini această datorie, propria poziție își vor întări-o. Atâția înși ni-au mulțumit pentru că-i apărăm de socialism și atâtea curente primejdioase și ne roagă să nu contenim lupta.

Lupta se poartă însă cu jertfe și oboseală. Cerem aceste jertfe și oboseală dela toți Românii de bine.

„Tribuna Poporului”.

Lueger în contra Ungurilor.

La o adunare a socialistilor creștini din Viena, Dr. Lueger, primarul orașului care a fost decorat acum de curând de Imperații Rusiei și Germaniei, a zis între alții:

In Austria din toate părțile se aude exclamarea: *Los von Ungarn!* căci starea de azi nu mai e de suferit. Se înțelege de sine, că unul bun austriac nu-l pot fi pe plac treburile din Ungaria și de aceea cred cu toții, că e mai bine să scape cât mai îngrabă de Unguri. Dar nu numai dincoace ci și dincolo de *Leitha* se strigă tot mai tare: *„Los von den Magyaren!”* (*Să ne rupem de Unguri.*) Acolo sunt de pildă slovacii, cari trebuie că au avut mult

de suferit din partea maghiarilor. Mai sunt și nemții de al noștri, cari nu s'au desnaționalizat încă. Se înțelege nu prea îndrănesc să se declare, căci nu e plăcut să ajungi în temnițele ungurești pe unu s'au mai mulți ani. Afară de aceștia sunt în Ungaria în număr destul de însemnat croaii, sârbii, românii și rutenii, cari nu pot suferi pe Unguri și strigă: *„Să ne rupem de ei!”*

Dacă știm, că sunt atât de mulți acolo, cari strigă *„Los von Magyaren!”* și dorința lor ferbinte e să se desfacă de ei, atunci cel mai apropiat gând e că trebuie să ne întovărășim cu ei. *Toți dorim aceasta.* Trebuie numai spus ungurilor bărbătește: Să rămâneți frumos între Tisa și Dunăre, și treaba e gata. Pentru asta ne trebuie numai puțină îndrăzneală, ceea-ce nu e lucru mare. Să-I prindem bine, să le strângem nasul, să trecem peste ei și totul e gata! Și acum le putem arăta ungurilor, că puterea și mărirea germană mai trăește în Austria. Nici celelalte națiuni n'or rămânea îndărăt din lupta asta.

E păcat însă că unii conducători boemi vor să-și fearbă mica lor zamă la focul aprătat (Strigăte șgomotoase se aud la adresa celui Klotac, cel care caută prietenia cu unguirii). Dar nu le va reuși. Dacă Austria e acum în bună înțelegere, atunci în Ungaria mâne totul va fi în rânduială. Dar așa domni maghiari speculează întruna la cearta noastră națională de acasă, și lângă asta fac pe d-nii mari. Dacă altfel nu merge vom duce și noi la ei lupta națională, și atunci se vor îndupleca unguirii. (Exclamări de plăcere) Eu am mare încredere în viitor. Trebuie să ne apucăm de lucru cu bărbăție. Asupra Ungariei se lasă numai fum. Trebuie să vie cineva care să treacă peste ea și totul s'a isprăvit. Partidul socialist creștin nu va fi cel din urmă în lupta asta

DIN ROMÂNIA

Congresul științific. Duminică la orele 10 jum. s'a deschis în marea sală a ședințelor dela Senatul român „Congresul asociației române pentru înaintarea și răspândirea științelor”.

Printre numeroasa asistență am remarcat pe d-nii Dim. Sturdza, prim-ministru, Sp. Haret, ministru de instrucție; general Brădanu, Dr. Petrini-Galați, Dr. Felix, dl P. Poni, Dr. Minovic, Dr. Miron, dl Kalendaru, administratorul Coroanei, dl I. Cesărescu, prim ajutor de primar, Dr. Hepites, directorul observatorului meteorologic, Dr. Obreja, Dr. Buteliu, Dr. Istrate, Dr. Sabner-Tuduri, dl G. T. Buzoianu, profesor de geografie, Dr. Severeanu, Dr. Leonte, Dr. Drugescu etc.

Ședința se deschide sub președinția dlui Dr. Istrate.

Se proclamă secretar general Dr. Mrazec ear secretari d-nii Riegler și Munteanu-Murgoci.

Se dă cuvântul dlui I. Cesărescu, prim ajutor al primarului, care salută pe congresiști în numele Capitalei.

Dl C. Dumitrescu-Iași, rectorul Universității, într'o cuvântare foarte documentată arată marea progres pe care l-a făcut știința până în zilele noastre.

Vorbește de știința universală și de cea națională.

Urează celui de al doilea congres al asociației române pentru înaintarea și răspândirea științelor, muncă rodnică pe tărîmul științific

Dl Dim. Sturdza, președintele consiliului, face un istoric al științelor în țara românească dela început până la present.

Vorbește despre introducerea capitalurilor străine în țară și spune că ele nici-odată n'au fost oprite de a intra în țară.

Mal vorbește dl Dr. Istrati, ear la urmă se procede la alegerea președintelui congresului din 1904, a vice-președintelui ce va presida în urmă la 1905, a secretarului general și a casierului.

La orele 2 după amiază a avut loc deschiderea Expoziției, de pe Splaiul Maghem.

La această sărbare au luat parte numai persoanele invitate și membrii congresului.

La deschiderea Expoziției au vorbit: Dl Dr. Istrati, care face o expunere despre știința în țara românească dela 1825 până la 1900.

Ni-se impune o mare reformă în știință — spune d-sa, — ai anume să copiem mai puțin dela străini.

Termină spunând: să facem din Universitățile noastre niște școli de știință.

Răspunde dl Sp. Haret, ministrul instrucțiunii, care într'o cuvântare bine simțită spune că țara se poate mândri de progresele ce s'au realizat pe tărîmul științelor.

In urmă are loc vizitarea expoziției. *C.*

Pentru frații noștri de peste Carpați.

Nimeni nu poate suspecta sinceritatea sentimentelor noastre de iubire și devotament pentru mult încercații noștri frații de peste Carpați.

„Cronica” s'a făcut ecoul suferințelor lor „Cronica” a avut onoarea de a fi interzisă în tot Regatul ungar, tocmai pentru sentimentele calde și frățestii cea ea împărătește cu „frații” săi de dincolo.

Iată, pentru-ce credem noi, că glasul nostru va fi și acum, ca și altă dată, auzit și înțeles, de toți Românii și mai ales de cei direct interesați.

Care este politica pe care Românii de dincolo o urmăresc în înșul Statului maghiar?

Până acum, pe terenul electoral, abstențiunea, pasivitatea, politica negativă; pe terenul dinastic și constituțional, atașamentul către Monarch, respect și menținerea constituției dualiste.

Această îndoială politică a Românilor constituie, după părerea noastră, o îndoiță greșală, este adevăratul păcat original, din care toate celelalte au purces și purced.

Intr'adevăr, rezultatul abstențiunii a fost desființarea politicește a elementului român.

Suprimați benevol, — sinucisți prin persuasiune, — Românii au lăsat locul liber șovinștilor maghiari, cari au dat curs impetuosității lor hucnice împotriva tuturor celorlalte naționalități, și mai ales împotriva Românilor.

Glasul Românilor a fost înăbușit. Acei ce au îndrăsnit încă să mai țipe au fost aruncați în temniță, terorizați, gazetele lor desființate, — cu pumnul în gură reduși la mutism.

Având puterea — și puterea fără luptă și fără constestațiune — ei au abusat de ea pentru a se întări etnicește, pentru a reduce toate popoarele la aceeași naționalitate, limbă și credință.

Iată rezultatul incontestabil al abstențiunii Românilor dela alegeri.

Dacă însă, din contra, Românii ar fi acceptat situațiunea pe care forța le-a impus-o și ar fi căutat — în sinul ei — să lupte, condițiunea lor ar fi fost de sigur mai bună.

Putin importă numărul celor aleși — este destul ca unul, ca două oameni de valoare și devotați să pătrundă într'o Adunare, pentru ca glasul lor să fie de lumea întreagă auzit — ca nelegiuirile de care neamul său suferă să fie îndeobște cunoscute și înșierate.

Dar acești Români ar fi găsit în Parlament alte elemente tot atât de asuprite, ar fi făcut cauză comună cu ele, ar fi luptat împreună, ar fi compus o falangă inexpugnabilă în contra căreia s'ar fi zdrobit șovinismul intransigent al maghiarilor.

Luptând, disputând pas cu pas invasiunea hucnică, Românii azi ar fi avut o situațiune morală și materială superioară aceleia ce fuga lor de luptă, ce abstențiunea, ce pasivitatea lor le-a pregătit și sub care ei gem atât de greu.

Promotorii ideii de pasivitate au comis o crimă către națiunea română.

Pasivitatea este politica lașilor, pasivitatea este politica anemicilor, a acelor ce nu simt curgând în vinele lor sângele generos al divului Traian și al bravilor săi legionari.

Politica de acțiune, de luptă de înfrângeri, de ridicare și de cadere, este din contra politica omului viu, plin deviată, de energie și de speranță.

Privească Românii de dincolo aștenșiunea vertiginosă a socialismului în Germania, Franța, Belgia etc.

Câți socialisti erau în Germania la 1870 și câți au putut pătrunde în Reichstag? Un singur deputat întrupa atunci Ideea socialistă în Parlamentul german și azi el sunt 80.

In Franța, ei dispăuseră aproape — se confundaseră cu anarhiștii de cea mai rea specie, cu comunarii și cu petroliștii, — azi ei conduc destinele Franței.

Deci, să abandone Românii politica până acum urmărită de ei — pe acest teren.

Să descindă în arenă, să lupte din răspuțeri — cu puteri acum încordate, pentru a recuceri terenul pierdut. („Cronica”).

Afacerea dela Seghedin.

In afacerea cununii luate de soldați de pe statuia lui Kossuth, Ungurii sunt ș'acum foarte înverșunați. Cei din Kecskemét au hotărât să meargă Duminică o sută de înși la Seghedin, să ducă o cunună mare și frumoasă în locul celeia „rapite” de soldați.

Se face mișcare d'asemeni pentru a se sfinți a doua-ora statuia, căci Ungurii așa zic: a fost necunoscută prin miliție care a luat de pe ea cununa, ear batjocura și necinstea asta nu poate lăsa asupra numelui lui Kossuth.

Privitor la depunerea cununii, se scrie că planul s'a făcut în Arad, după manevre, când la cantină sergentul major (strajameșter) Langer Gyula și fruntașul (gefretier) Székely spuneau că ar trebui «să demonstreze cumva» soldații unguri reținuți să slujască și după 4 Octombrie.

Ajungând la Seghedin, ei au adunat bani, au cumpărat cununa și au rugat pe niște civili s'o depue pe Marți la statuia lui Kossuth.

Amândou sunt de altfel arestați și tagăduesc că ei ar fi vinovați.

Joi după amiază consiliul comunal al Seghedinului a ținut ședință extraordinară la care consilierii au venit în haine ungurești cu șinoare ear damele de pe galerie erau toate în haine negre, de jale.

S'a primit unanim ca orașul să ceară satisfacție dela ministrul de interne pentru nedreptatea și rușinea ce i-au făcut soldații. Vorbitorii Tóth Pál și Cserő Ede s'au năpusit grozav asupra oștirii M. Sale.

AVIS.

Rugăm toți abonenții noștri cari sunt în restanță a abonamentului folii, să binevolesc a răscumpăra chitanțele de abonament, ce li-se vor prezinta prin oficiul postal. *Adm. „Trib. Pop.”.*

ULTIME ȘTIRI.

Crisa. Budapesta, 9 Octombrie. După-ce M. Sa a primit alaltăeri pe Széll, a sosit vestea că va primi în audiență și pe contele Andrássy, carui i-s'ar da misiunea să formeze noul cabinet. Se vorbește însă în același timp și de contele Tisza, care îndată ar disolva Dieta și ar face alegeri noi. Numai despre contele Apponyi nu se mai vorbește, ci se afirmă că la Curte este absolut disgrățiat.

Abdicarea M. Sale.

Un bărbat politic austriac cu legături la Curtea Imperială — serie „Hazánk” — a declarat următoarele:

„— M. Sa vrea un ministru în Ungaria care să susțină contractul dintre Austria și Ungaria așa cum el s'a încheiat la 1867. In cercurile Curții toți știu că M. Sa mai iute va abdică decât să lase din vederile sale de până acum (exprimate în porunca dela Chioy)“.

Dacă Ungurii împing deci lucrurile înainte, într'o bună dimineață ne putem pomeni că M. Sa abdică și tronul îl va ocupa arhiducele Francisc Ferdinand, care-l soldat și nu știe de gluma.

Dacă asta o vor Ungurii, n'au decât să urmeze calea începută.

bește a-mi zice: „Eu am avut pământ, pe care l-am folosit mai bine de 30 ani, și acum mi-s-a luat pământul sub cuvânt că e al erediului, — și nu găsesc nici o părtinire nici dreptate!... și ca mine pășit-au mai mulți dela noi din sat”...

Intre acești tineri erau și femei de circa 60 — 70 ani, cari coborând după câștig cu căluțul ei, — unica avere — și poate și — unicul izvor de venit, — după ce-si închiria calul, — gina muntele pedestru, urmându-și „iosagul” ce ducea pe domnul escurzionist. — Mi s'a făcut și mie propunere să merg la Găina, dar am refuzat pe motiv că: 1) sum prea mare po-vară pentru un așa amărît de cal și a 2) nu m'aș simți bine că eu se „gina” călare, ear sermanul moț seau moată de 60-70 ani să-mi urmeze pedestru. Când am fost tiner, — am trecut muntele Găina pedestru, — și din vârful lui am văzut marele orizont al suspinelor... De multe ori a re-răsarit soarele de atunci, — dar nu pentru aceia cari suspină.

Părintele Mager și cu Dl protopop al Hălmagiului, încă de mult proiectasă o excursiune la Izbuc, pentru aceia cari nu vor să meargă la Găina. Eu mi-am ales Izbucul, unde nu mai fuseseam.

(Va urma.)

Bibliotecă populară.

Este știută zisa Românilor: „ai carte, ai parte.” Și nu dintr'o doară s'a nemerit să se spună scurt și îndesat acest adevăr, ci pentru-că rinduri, rinduri de oameni din neamul nostru văzută-au și cunoscut-au că aceasta adevărată și este.

De aceea, ca să avem parte în lumea aceasta, să nu fim și să nu ajungem desmoșteniți, trebuie să ne silim cu toții la carte, — căci altfel vremurile trec peste noi, și în răsărirea vieții, cei fără de carte, rămân în urmă și prăpădesc, luându-le locul cei tari; ear tari sunt astăzi aceia, cari au carte.

Cunoscut este în deobște că neamurile cari numără mai mulți cărțurari în mijlocul lor sunt cele mai ferice și mai bogate. Ce altceva vor stăpânirile cele bune când înmulțesc școalele pentru popor, de cât binele aceluia? Să ne dăm dar bine seama de acest lucru, — și bine ne va fi nouă.

Cartea nu este un lucru numai de podoabă, ci și spre luminarea minții omenești, pentru întărirea dreptei judecări și pentru îndemnare și învățatură la chivernisirea vieții tratului și avutului omului. Și pentru aceea cartea nici când să nu lipsească omului, căci precum de trebuință este a ne înălța sufletul la Dumnezeu prin credință și rugăciuni, pe cum de sus vine mângăierea, întărirea și nădejdea, așa ne va întări și împospăta nădejdea puterea cunoștințelor, sorbite din învățatură.

Cartea nu este cu cale să lipsească din casa omului, care a trecut odată prin școală; ba și mai mult, cel ce a avut parte de un strop de învățatură să se simtă dator, conștiinței sale, pentru înaintarea sa de a nu lipsi nici când de carte, de a se pune în rînd cu lumea și cu așteptările ei, — prin carte.

Este adevărat, că în multe locuri s'a dovedit, că după ce tineretul a eșit din școală, numai prin mîna pe carte, — așa că ajung unii după câțiva ani să nu mai știe mai mult de cât abea că își subscriu numele. Acesta este un mare păcat, contra cărui trebuie să ne ridicăm cu toate puterile.

De cât că tinerimea noastră țărănească în oarele de odihnă să petreacă prin crășme, sau în nu știu ce răutăți, mai ales iarna, când munca câmpului a încetat, — cât mai bine, mai frumos și mai folositor ar fi, să se întrunească tineri și bătrâni, să cetească împreună

să asculte pe unul care le cetește, câte un ziar bun românesc și câte o carte de folos!

E neînchipuit de mare folosul ce ar aduce astfel de întâlniri: și de o însemnătate nețarmurită de mare ar fi ca adevărat să se facă întâlniri de acestea, pentru înaintarea poporului nostru pas cu pas, pe încetul dar cu bună seamă, căci precum și stropu de ploaie, cât e de mic, moale și ușor dar găurește piatra tare, tot așa și bunele învățături și povești din cărțile de folos prind rădăcini în inima omului. Ear ceea-ce odată prinde rădăcini încolțește, apoi da frunza de umbră și roadă de gustat...

Din aceste vederi pornind, nu avem vorbe și sfat îndestul, ca să îndemnăm pe conducătorii poporului nostru, să facă bibliotecă pentru popor și să întrunească poporul la învățatură, la carte, la cetit.

Bibliotecile populare le pot întemeia comunele noastre bisericesti, în legătură cu bibliotecile școlare, — și cu foarte ieftine prețuri se pot procura cărți bune și de folos pentru popor, atât din felul celor trebuincioase pentru folosul muncii, cât și pentru folosul minții și plăcerea inimii.

Apropiindu-se sfârșitul muncii de toamnă: apropiindu-se serile lungi de iarnă, cel mai de folos lucru ce pot face Românii nostri dela sate, este să caute a întemeia bibliotecă populare, să se adune la cetit sub conducerea preoților și învățătorilor, — cari la rîndul lor să-și țină de sfîntă datorința a fi adeverați părinți și luminători ai poporului — ca în primăvară să se avînte la muncă cu puteri înainte și îmbogățite prin învățatură folositoare și găitoare.

Beția și urmările ei.

Beția în Budapesta și în țara întreaga. — Bani aruncați. — În Anglia și Franța. — Un popor cuminte.

Bețiul se îmbolnăvește ușor și moare curînd. De aceea în Anglia societățile de asigurare, pe oamenii cari nu beau beuturi spirituoase îi asigură mai efin căci de obicei acela trăesc mai mult. În parlamentul englez, nu demult s'au plîns oratorii, că poporul englez dă îndărăt ca dezvoltare trupească. Cu deosebire a observat-o aceasta comisia de asentare. Clasa muncitorilor într'atât slăbește, încât foarte puțin ajung măsura. Pricina acestei slăbiri e beutura de rachiu.

A eșit la iveală cu prilejul asentărilor din urmă că adese-ori alcoolul pricinuește și oftica, căci cel care bea rachiu, ușor capătă tot felul de cataruri. Ear catarul de plămîni și de gâtlegi, dacă se învechește, aduce după sine foarte ușor oftica de gât ori de plămîni. Dar și o primejdie mai mare ca asta îi amenință pe cei cari beau rachiu. Otrava alcoolului, dacă stă mai mult în trupul omului, acesta asurzește sau devine orb. Asta s'a întîmplat și cu aceea, cari s'au îmbetat numai odată cu rachiu făcut din spirit rece. E foarte primejdieoasă beutura făcută din cartofi (crumpi) căci într'asta e mai mult alcool (spirit).

Mai primejdieoasă e otrăvirea de spirit asupra copiilor, oamenilor bețiivi; copiii acestora de regulă au să ispășească peccatele tatălui sau ale mamei lor. Așa capătă copiii acestora boala cea rea (epilepsie), înnebunesc, au minte slabă, sau să fac tâlhari.

Profesorul de universitate din Viena, Löffler, a observat că la tribunalul din Viena și la judecătoria cercuală din Cornenburg într'un an, dintre 100 de oameni fără credință în Dumnezeu 50; din 100 din cei cari au vîtmănat pe împăratul 55; din 100 de cei cari nu s'au supus legilor 78; din 100 de prădători de avere 63; din 100 din cei cari au rînit pe alții 54, au săvîrșit faptele în stare de beție.

Acestea dovedesc, că rachiuul amorțește simțurile, și omul beat nu e stăpîn peste voința sa, nu știe ce face. Numai atunci îl pare rău de ce a făcut; când se

trezește din beție și se găsește înaintea judecătoriei sau în temniță. Faptele săvîrșite în stare de beție 33% s'au petrecut Duminică și 20% Luni. De aici se poate vedea câte nenorociri aduce petrecerea în cărciumi. D-rul care e un om învățat în puterea cuvîntului, e medic, iurist, judecător, profesor și preot, e în deplină convingere, că alcoolul (spiritul) e pricina cea mai de căpetenie a tuturor relelor.

După arătarea poliției de stat din Budapesta, în capitala Ungariei bîntue grozav boala beției. Numărul cărciumelor și al restaurantelor e mult mai mare aici decît ar trebui — spune căpitanul poliției — pe cei beți, contra legii, tot îl mai adapă cu beuturi; cafenelele asemenea sunt în număr prea mare, cărciumi mici asemenea sunt prea multe în Budapesta.

„Urmarea stricacioasă a acestora de multe-ori am arătat-o și în anul trecut în statisticele mele — scrie căpitanul orașului — și din an în an am stăruit să li-se reducă numărul. Sunt suburbii, unde situația nu mai e de suferit. În suburbii Iosefin pentru 135.000 de locuitori sunt 809 cărciumi luând în vedere și copiii de lașe, la 100 de suflete cade o cărciumă. În asemenea împrejurări nu e mirare, dacă alcoolismul se lăsește meru pricinind peccate grele. De altfel în țara întreagă bîntue beția de rachiu.

Se pustiește și slăbește întreg poporul. Pe an se cheltuiește în țară 350 milioane de coroane pe beuturi spirituoase. Din aceste se vine de cap 52 lt de spirit, și adevărat 24 litre de vin, 14 litre bere și 14 litre de rachiu. Sunt triste date aceste, dacă ne gândim, că noi și pentru lucrurile cele mai de lipsă avem bani așa de puțini, și și din acești puțini mai mare parte merge în străinătate, căci numai pe chibrituri merg în străinătate anual 5 mil. de fl. la noi nici chibrituri nu se fabrică în deajuns.

Să ne luptăm și să ne nisum cu toate puterile contra beuturilor spirituoase. Să ne nisum, ca din 350 milioane cheltuiți pe bere, vin, rachiu să rămână cât mai mult în țară, și cât se poate mai puțin să meargă la cărciumar. Numai decît vor fi mai mulți oameni trezi la minte, sănătoși și voinici și cu stare bună. Vor fi mai puține nenorociri cauzate din beție. Să ne înțeleptim din exemplul englezilor și al francezilor. Să nu așteptăm ca și la noi să facă beția așa stricaciuni mari.

În Franța se cheltuiește pe an 1600 milioane de franci (1600 milioane de cor.) pe beuturi spirituoase. Urmarea e că numărul crimelor e anual de 155.580. Atîți oameni făcători de rele, se închid în temniță anual. De trei-zeci de ani încoace abia se sporește numărul locuitorilor. Casele de nebuni sunt însă pline. Măsura soldaților au scăzut-o, caei din cauza beuturii, oamenii rămân pitici.

În Anglia s'au cheltuit în anul 1883 aproape (123, 177, 275 funți sterlingi) 2500 milioane de coroane pe beuturi spirituoase. Consumarea asta peste măsura de beuturi spirituoase a avut urmări groznice.

Numărul crimelor s'a urcat cu 41%. Numărul nebunilor în decurs de 10 ani dela 38,058 s'a urcat la 71.101. Căderea morală a fost înspăimîntătoare. Numărul sinucigașilor a crescut uimitor.

Numărul celor în miserie și fără lucru în 1880 a fost de 837.940 Chiar aceea în Anglia acum sunt legi aspre cu cari se luptă contra bețiilor de rachiu.

Dacă nu voim să ajungem și noi într'o stare așa de tristă, să luptăm din toate puterile. Cu atît mai mult, că noi nu suntem nici așa de mulți și nici atît de tari ca englezii. N'avem nici pămînturi și nici bani atîția și așa la noi și o nenorocire mică, pare mai mare.

Formele împedecării acestei beții, cele mai bune sunt acelea cari sunt aplicate în Suedia. Adică aici încă în 1855 au observat, ce beutura afurisită e rachiu. Chiar de aceea au oprit încă în anul acela de a se fierbe rachiu acasă.

În anul 1865, au oprit să se vîndă rachiu în cantitate mare. La particulari nici n'au dat voie să vîndă beuturi spirituoase, numai societăților cari erau în slujba obștească. O parte a veniturii, au folosit-o pentru lupta contra beuturilor spirituoase.

Resultatul a fost surprinzător. În Suedia și Norvegia din numărul locuitorilor nici 7% nu trăesc cu beuturi spirituoase. Numărul nebunilor și al criminalilor a scăzut simțitor. Cersitori și oameni fără lucru nici nu sunt.

Contra beuturilor spirituoase au avut influență mare și societățile de temperanță.

Basa cea mai înțeleaptă e a învăța poporul să cunoască influința stricacioasă a rachiuului. Cel ce cunoaște otrava primejdieoasă a rachiuului, se va feri de el.

Din Bănat.

(Valoa Beghelului.)

— Dela corespondentul nostru. —

Sunt vesel că ve pot vesti lucruri, cari din punct de vedere național, au foarte mare însemnătate; la aparență ai crede că nu prea este așa, dar în fond luând, după o judecată serioasă, ajungi la convingerea, că adevăr nerăsturnabil este. Oh! De am fi avut instituțiile noastre naționale cel puțin cu 2 decenii înainte de ce li-s'a făcut începutul, — departe am fi ajuns.

Nu e însă târziu! Voe și iarăși voe și toate se pot face.

Să nu mergem mai departe și vom afla timpul și modelul de bun conducător, a-l iubituului și de toți șicanatului nostru popor; acela este Veneratul mecenat român, protopopul Făgetului, Sebastian Olariu.

Prin voința sa de fer, prin tactul și munca sa înțeleaptă știu acest bărbat să dovedească lumii și dușmanilor de aici, că ori în chip îl cauți pe „român”, — el stă la culme, numai așa să pot explica și falnicele instituții din Făget, cari înainte cu câțiva ani, vor fi considerându-le unii, numai niște visuri, dar nu așa s'a întîmplat.

Azi, sutele de români de-aici și din departare pot afla articolele de lipsă la marea comerțială „Gloria” din Făget, în fruntea căreia cu fală putem privi pe modestul protopop, Sebast. Olariu ca președinte, iar pe istețul Dionisiu Feneș ca director, avînd și conducător al prăvălii, binecrescut, născut dela fire comerciant, în persoana măstoasă a dexterului Fabius Dobrenu, un puț de românaș, de prin străinătate, așa că și pe coloniștii cei mai neaoși din apropiere ia câștigat de clienți ai societății, și-e mai mare dragul se vezi, căta lume românească să întoarcă în țară, și să se scîpă de jidovii, cari numai la stricău urechi cu limba stricată: „chit, ce trebuie la d-ta etc.”

V'am scris aceste însuflețit de zelul ce l'am puțin constata în acei frunțași, cari pot fi mîndriți de aceea-ce au făcut, începutul s'a văzut la prima adunare a numitelor societăți ținută în 28 Septembrie a. c. st. n. unde au fost de față 36 acționari reprezentînd 316 acțiuni.

Adunarea a fost deschisă de către președintele societății, Prea On. dl Seb. Olariu, care prin cunoscuta-i oratorie a arătat cum a început comerțul, mai întăiu prin greci, dela aceștia a trecut la evrei apoi la alți popoare și cum numai acelea popoare au și înaintat cari au îmbrățișat comerțul, cu tot sufletul.

După săvîrșirea puntelor din program, se constată, că venitul curat din primul an a fost foarte salutar; cu tot ce societatea, a avut spese enorme multe, cu fel de fel de aranjamente, reparări etc., venitul, curat trece peste 2300 coroane.

Iată ce lucruri frumoase; și care în câte comune mai mărișoare, orașele etc. nu s'ar putea chiar alunga cu totul jidovii, cari trăiesc boarește de pe spatele bietului țeran român?

Români adeverați! Nu dați crîmă vostru creștar lipitorilor; porniți carul și unde numai să poate faceți tot felul de tovarășii etc. puneți-vă în capul frunțașilor voștri dacă aceia pretind că vă iubesc; adresați-vă harniculul protopop din Făget și ve asigur, că veți primi toate deslușirile de lipsă, iar la fine vă veți mira, ce poate face o mulțime!

Înainte numai! Și înaintați odată, iată că ne-am întărit; ne-am întărit pe noi am întărit averea noastră națională.

Unde-i unul nu-i putere... acestea sune adese, la urechile noastre!

NOUȚĂȚI.

ARAD, 9 Octombrie n. 1903.

Pust la loc. Primministrul Khuen, ca ministru de interne, a nimicit hotărârea comitatului Hajdu care oprise slujbașilor să primească dare dela cetățenii cari ar voi să plătească de bună voie. Și va nimici, desigur, și pe celelalte hotărâri de felul acesta luate de orașele și comitatele ungurești cari voiau să facă astfel greutăți guvernului și M. Sale.

Soviniștii sunt deci puși la loc. O să le treacă pofta de a mai face pe grozavii.

Cine a tras în Seghedin. În privința împușcăturilor de Marți din Seghedin, în cercul militar circula două versiuni: una spune că nu s'a comandat foc, ci unul soldat român i-s'a slobozit pușca din întâmplare, și astfel au fost împușcați cei doi unguri, dintre cari unuia a trebuit să-i se amputeze (taie) piciorul sfredelit de glonț; altă versiune este că acel soldat român a fost lovit cu o peatră și el a tras atunci fără să mai aștepte comanda.

Adevărul va ieși la iveală în urma cercetării ce s'a pornit. Ziarele ungurești întăresc de altfel toată știrea că s'a comandat foc, dar feciorii unguri n'au vrut să tragă.

Impotriva Ungurilor. Le merge rău Ungurilor. Nemții i-au luat la tință și nu-i slăbește cu loviturile. Astfel alaltă erl i-a atacat Lueger și erl în Dieta din Graz toți vorbitorii tot în contra Ungurilor au vorbit, spunând că-s necinstiți, că vor să răpească drepturile altor neamuri și câte toate.

Deputații Salz, contele Kottulinsky și baronul Rokitsansky din de părere că Austria nu câștigă nimic din legătura cu Ungaria și ar fi mai bine a o desface și toți au laudat pe împăratul că prin porunca dela Chlopy li-a dat Ungurilor peste nas.

Jubileul gimnasiunii din Năsăud. Duminică (4 Octombrie n.) gimnasiul fundational din Năsăud deodată cu serbarea zilei onomastice a M. Sale împăratului și rege al nostru Francisc Iosif I. a serbat și jubileul de 40 ani dela înființarea lui. Festivitățile jubilar s'au început Sâmbătă sara cu serenada dată de studenții în fața gimnasiunii și s'au continuat Duminică cu serviciu divin, matineu în sala festivă a gimnasiunii și seara petrecere cu dans în sala de gimnastică a gimnasiunii.

„Rev. Bisurșel“ ocupându-se în primul articol cu acest jubileu, zice și următoarele: „In 4 Octombrie 1863, în ziua onomastică a preabunului nostru Monarch, s'a deschis liceul din Năsăud, acest focular de cultură, acest far luminător, care în locul armelor de oțel a dat în mâna fiilor lui Marte de pe valea Rodnei armele culturii, artele științei și ale luminei, cu mult mai puternice decât cele pe cari le-au avut și cu cari au secerat multe victorii în timpul de 88 de ani, cât au avut chiămarea de a apăra granițele țării și tronul Domnitorului“.

Douăzeci și cinci ani profesor. Duminică (4 Octombrie st. n.) a împlinit 25 ani de serviciu profesional la gimnasiul din Năsăud, protoierul Grigorie Pletos, profesor de religia gr. or. la acel gimnasiu și unul dintre cei mai emeriți autori de manuale didactice.

Români bravi. Aflăm cu plăcere că fruntașii George și Ioan Târziu, George Isac, G. Vingan și femela Rejep, precum și învățătorul D. Bosian și comuna parochială din Cenadul-Sêrbesc au cumpărat dela Csendes Lajos 62 jugăre de pământ, dintre cari 20 jugăre sunt ale comunei bisericesti.

Să-l stăpânească sănătoși și alții să-l ia ca pildă.

Serată. Domnul Zacharia Bârsan, burșier al „Societății pentru crearea unui fond de teatru român“ a dat Joie, în 8 Oct., n. la orele 7 1/2 seara, în sala dela hotelul „István Föherczeg“ (Pesta, Akadémia utza 1) cu concursul d-lui A. Russu și Oct. Goga *Serată artistică-literară.*

PROGRAMA: 1. Cuvânt introductiv. 2. Satira III de Eminescu Zaharia Bârsan. 3. Doine naționale executate de Alesandru Russu. 4. Confetiță, de Octavian Goga. 5. Greva ferarilor de Fr. Copce, Zaharia Bârsan. 6. A. Russu. 7. Declamațiuni, de Zaharia Bârsan. Cina à la Carte după producție.

Serate de-ale meseriașilor români. Bucurie, mare bucurie a cuprins inimile noastre, a celor 110 persoane, întrunită Joi la 23 Septembrie a. c. în localitățile „Reuniunii meseriașilor români“ la a 9 ședință literară lunară. Reuniunii i-a succedea, ne spunea în cuvântul de deschidere președintele ei, dl Victor Tordășianu, a constituit pe lângă Reuniune un departament (secție), consistător de doamne și domnișoare, ce stau aproape de meseriașii nostri. Nouă eră se deschide, nouă avânt au să ia dela această dată lucrările Reuniunii, închinată creării, dezvoltării și înfloririi clasei noastre de mijloc. Femeia română, acest inger povătuitor și îngrijitor dela nașterea noastră și până la apusul vieții — își va avé și ea rolul însemnat în lucrările rezervate Reuniunii. În două întruniri, făcute în acest scop de femeile noastre, hotărâte s'a luat, ca doamnele și domnișoarele, aparțină ele ori cărei clase, se între în șirul membrilor ajutorii al Reuniunii cu taxa anuală de 1 cor. 20 bani (10 bani lunar). Ele formează o secție întregitoare a Reuniunii și sunt cărmuite de o președintă, o vice-președintă și de un comitet de 20 membri, alese din șirul secției. Președintele și vice-președintele Reuniunii sunt bărbați de încredere, ear notarul și cassarul Reuniunii, au aceleași funcții în secție. Secția constituită, a ales președintă pe d-na Elisabeta Poponea, soția vice-președintelui Reuniunii, vice-președintă pe d-na Paraschiva Gioranu, soția harnicului măcelar și zelos membru al Reuniunii, a dlui Maniu Gioranu, ear de membri în comitet 10 doamne și 10 domnișoare. Ca lucrările secției de bune rezultate să fie încoronat, secția a numit cu mare însuflețire și cu unanimitate de proclamație (patronese) ale sale pe doamnele Minerv Dr. Brote, Ana Dr. Moga și pe d-na Bugarsky, cari prin generositatea și conlucrarea lor la împărțirea darurilor de Crăciun sêracilor noștri și la aranjarea expozițiilor noastre, dăinuitoare și însemnate merite și-au câștigat pentru clasa noastră de mijloc.

Jidanul tot jidan rămâne. „Alkotmány“ în numărul său din 7 Oct. înregistrează știrea că Jidanul Kohn Simon, negustor din Homok, cu prilejul nunții lui de aur a avut obârșnicia să scrie împăratului o epistolă, prin care îl invită să trimită un delegat la nunta lui de aur, motivând această invitare prin faptul că s'a logodit în același timp, când împăratul era mirele fericitei împărătese. Deși jidan obraznic, tot a fost modest că n'a dorit să ia parte Majestatea Sa în persoană.

Catastrofă mare s'a întâmplat erl în Belgrad. Frâna unui vagon al trenului electric rupându-se tocmai când cobora, vagonul a luat-o cu atâta tuțea în jos, că la întâia curbă a ieșit de pe șine și s'a resturnat. Numeroase persoane au fost rănite, unele grav de tot.

Producțiuni publice în Sibiu. Precum aflăm. „Reuniunea Sodalilor români din Sibiu“, din prilejul întrunirii congresului național-bisericesc, dorește să procure numeroșilor oaspeți, sosiți în Sibiu, câteva momente de adevărată elevație sufletească. În acest scop la reuniune se desvolță o activitate febrilă, urmându-se cu mult zel probele de teatru, pentru o *representație teatrală*, ce sn va ținea, după toată probabilitatea, în teatrul orașenesc. Se vor presenta în scenă de data aceasta drăguțele piese „Fricosul“, vodevil în 2 acte, de Stamat-Ciurea, și Vlăduțul mamei“, acest „Vlăduț“, care estasiase publicul la reprezentația dată de reuniune a. tr. din prilejul expoziției industriale. Prin punerea din nou în scenă a „Vlăduțului mamei“, se împlinesc dorința celor mulți, cari a. tr. n'au fost norocoși să mai găsească locuri în teatrul tixit. Cum corul reuniunii numără aproape 70 membri (dame și domni) și cum el este pregătit cu mai multe piese, în una din serile săptămânale viitoare, se va da în frumoasa sală de la „Unicum“, o producțiune publică împreună cu cântări și joc. după putință se va juca și călușeriul și bătuta.

De încheiere mai notăm, că în zilele congresului publicului i-se ofere plăcuta ocaziune a cerceta mult promițătoarea expoziție de pictură a profesorului Smigelschi, ce se va deschide în sala mare de la „Gesellechtaushaus“.

Un primar brav. Se scrie din Roma, că alaltăeri a fost acolo un mare foc. La scăparea celor în primejdie a luat parte și simpaticul și frumosul primar al capitalei Italiei, prințul de Colonna, care a urcat repede o scară

până la etagiul al treilea, al unei case în flacări, unde era un copil în primejdie. Primarul a smuls copilul din flacări și din fum și în ovațiunile publicului numeros l-a predat părinților, cari scăpase deja din primejdie.

Statistica după comitate a școlărilor primiți la masa studenților din Brașov:

Din comitatul Alba-de-jos:	1 școlar
Arad:	1
Brașov:	5
C-Severin:	5
Cluj:	1
Făgăraș:	4
Hunedoara:	1
Sibiu:	2
Timiș:	1
T-Imare:	3
Torontal:	2
T-scaune:	4
T-Arieș:	1
Cu totul:	31 școlari.

Invățămintele și aforismele lui Oscar Wilde pe seama tinerimei adulte. De n'ar fi sêracii așa de urțiți, ușor s'ar putea rezolva problema socialismului. Jament culti își contrazic unul altuia. Oamenii înțelepți contrazic loruși.

Dacă serioșitatea îmbătrânește devine plictiseală.

Să fim tot de-auna puțin improbabil. Cei bătrâni cred toate, bărbații nu cred nimica, tinerii știu toate.

Este ceva tragic în împregiurarea că atâția tineri își inaugurează cu estetica vieții și în sfârșit să dedice pentru vre-o carieră practică.

Este imposibilitate a stabili strict ce să citească omul, ce nu. Mai mult decât jumătate din cultura modernă a înflorit din aceea-ce n'ar li permis a se ceti.

Femeile au ciudate instincte, ghicesc toate, numai aceea nu, ce de sine se înțelege. Nu avea voința a justifica nici-odată nimica Justificarea este totdeauna ceva lucru comun și nu convinge pe nimenea. Dreptatea nu e mai mult dreptate, dacă mai mult de un om crede în trânsa. Numai maestrul marî al stilului știu să fie nebuloși.

Prima datorință în viață e să fim cât să poate artiști. A doua datorință încă n'au inventat-o.

Masacrele evrești din Rusia și răspunsul guvernatorului rus. Evreii din Mohileff în urma masacrelor îngrozitoare suferite din partea țêranilor ruși, au trimis o deputațiune către guvernatorul orașului, Klingenberg.

Scopul deputațiunii era, ca să roage pe guvernator de a apăra pe evrei de bâșibuzuciile și masacrele, ce să pregăteau contra lor. Acesta li-a spus:

„Odinioară, ebreii, supuși credincioși nu luau parte la agitațiunile politice. Persecuțiunile din anul 1882 au fost efectul evreilor economice a țêranilor. Acum însă evreii sunt instigatorii revoltelor contra guvernului. Adevărații propagatori ai socialismului sunt evreii. În gimnaziu, evreii demoralizează tinerimea; în universități dinșii îndeamnă pe ceilalți d'a nu se supune autorităților.“

„Evreii sunt îndrăzneși, nesupuși și aroganți.“

„Voi înșivé sunteți vinoași. Educați rău pe fiil vostri cari escită apoi la răsvrătire populațiunea ignorantă. Pentru aceasta poporul rus se revoltă contra voastră.“

„La Homel, voi ați tras contra trupeilor cari alergau să vă apere. Adevărata răspundere morală a acelor fapte cade asupra voastră.“

Acest discurs al guvernatorului Klingenberg a produs o adevărată groază între evrei.

El a fost pronunțat mai înainte de noile masacre cari s'au produs în urmă la Mohileff.

Cea mai nesticăcioasă cremă pentru înfrumșetarea tenului e crema de flori de liliac. un borcan costă 1 cor.

Pudră de flori de liliac 1 cutie 1 cor. Săpun de flori de liliac bucata 70 fil. Pudra Iuno 2 cor.

Pudra Iuno 2 cor.

— Mijloc sigur contra durerilor de stomac, a sgârciturilor și a catarurilor de stomac, contra boalelor învechite de stomac și contra lipsei poștei de mâncare, pe urmă un mijloc sigur purgativ fără dureri: e ceaiul întăritor de stomac al farmacistului Kossuth. O cutie de probă 1 cor. 20 fil. O cutie de probă 2 cor.

— Contra guturaiului, tusei, răgu-

șelei, flegmei și a afecțiunilor laringilor are un efect miraculos pastilele de pept Seneg. Se pot găsi în farmacia „Verg-Maria“ aluf Kossuth, în Arad, Piața Boross-Beni 150 (casa Dengl).

Prețul spiritului din Arad, 1 Octombrie.

Spirit rafinat, vânzare mare	118.—
„ „ „ mica	120.—
„ brut vânzare mare	116.—
„ „ „ mica	119.—
100 chilograme borhot uscat	12.80.—13.—

Bursa de grâne din Budapesta.

50 chlgr. grâu pe Oct.	cor. 7.50—7.57
„ „ săcară pe Oct.	„ 6.21—6.22
„ „ porumb pe Maiu.	„ 5.25—5.26
„ „ ovės pe Oct.	„ 5.34—5.35

Bursa comerțului cu porci din Kôbányja.

Raport dela 27 August

Porci grași (ungari), per. peste 400 Kgr	111.
„ „ „ până la 300	114—115
„ „ „ tineri până la 320	114—115
„ „ „ tineri „ 270	114—115
„ „ (sêrb) per. peste 260	114—115
„ „ „ până la 240	112—113

POSTA REDACȚIUNELI.

Ab. 3643 (D. Bistrea.) Ești plătit până la 1/1 1904.

Ab. 1455 (N. Bodea.) La 24 Ianuarie am primit 4 cor., dar pentru anul 1902.

Ab. 2623 (I. Papp.) Ești plătit până la 1 Ianuarie 1904.

Ab. 3159 (Ielecușan.) Ne dătozezi: 2 cor. pe anul trecut, și 4 cor. pe anul ăsta. Noi din Decembrie 1901 nu am mai primit dela dt-a abonament.

Ab. 2930 (G. Gubariv.) Ești plătit până la anul nou 1904.

Ab. 3473 (I. Goanș.) Ești plătit până la anul nou 1904.

Ab. 1424 (P. Cordoran.) Mai dătozezi până la anul nou cu 2 cor.

Ab. 2743 (Z. Mihulin.) Plătit până la anul nou 1904.

Ab. 1009 (I. Santem, America.) Ne dătozezi pe 1902 cu 2 cor. și anul 1903 cu 4 coroane.

P. C. în Oravița. Prea bine, regulăm. Corespondent, *Budapesta.* Într'adevăr, pe cea dintâiu n'am primit-o. Ai făcut bine că ai scris-o a doua oară și ai trimis-o recomandat. Mulțumiri și salutări.

Ab. 2758 (G. Stan.) A fost greșeală. Ești plătit până la anul nou.

Ab. 2104 (I. Popa.) Ești în restanță cu semestrul II (10 cor.) Foaia îți merge din nou.

Ab. 3210 (Murpu Traian.) Trimite-ne 8 cor. și ești plătit până la anul nou.

Red. respons. **Ioan Russu Șirianu.**
Editor **Aurel Popovici-Barcianu.**

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

Dr. Sterie N. Ciurcu

IX. Pelikangasse Nr. 10. — Viena.

Consultațiunile cu celebritățile medicale și cu specialiștii de la facultatea de medic, Viena.

Nou sculptor român academic.

Am onoare a aduce la cunoștința On. d-nt Preoți și Învățătorii precum și On. public român următoarele: ca sculptor de lemn și subvenționat de stat absolvând cursul de sculptură la școala de arte, sunt în poziție să sêrvesc în ori-ce vreme cu ori-ce fel de lucrări de sculptură, auritură, măsurit pentru Sfintele noastre biserici creștinești ca: *Iconostase (Temple), Strâni, Tronuri, Scaune, Chivote, Uși, Rapiți, Morminturi, Cadre, etc.* Planuri după dorință. Pentru toate lucrările mele i-au garanță deplină, că sunt de prima calitate atât ca lucru cât și ca artă.

Atrăgând atențiunea On. Public asupra împrejurării, că chiar buna cuviință ar aduce cu sine ca bisericile noastre românești prin maeștrii români să se înfrumșeze:

Rog bunăvoința în special a Onor. oficii și comitete parochiale.

Cu tot respectul:

I. Iuliu Bosioe,
Sculptor și auritor. 1061 4—
Berliște, p. n. Jâm, comit. Caraș-Severin
Premiat cu premiul I, Medalia de aur, argint etc.
și diplome de onoare pentru lucruri de artă.

Asigurați: viață, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul morții, spese de înmormântare!

Agentura principală în Arad
A BĂNCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALĂ SIBIENE

„TRANSSYLVANIA“

primește oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termen fix, rente, zestre pentru fete, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50—500 cor. se plătesc la momentul în ziua morții întemplate;
2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, recvisite ș. a. prin spargere;
4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, cucuruz, ovăs, viă (vine), plante industriale: cânepă, in, hîmei, nutreșuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercuarea mai în fiesce care comună și direct prin

Agentura principală „Transsylvania“ în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

423 -142

Asigurați contra furturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de pre

Asigurați contra grindinei: grâu, cucuruzul, secară, ovăzul și toate plantele economice!

ASIGURATI CONTRA FOCULUI: case, bucatie, mobile, vechitute, mărfuri

În atenția proprietarilor de vii
HENDL ÖDÖN
atelier de mașini și turnătorie, Arad, strada Kossuth nr. 47
Cu începerea sezonului recomandă

presele pentru struguri

fabricat propriu, zistemul cel mai nou, din material durabil, model francez cu pedestal. cari se afla totdeauna în mare asortiment, mai mari și mai mici.

Recomandă totodată

buțile pentru călcatul strugurilor

zistem nou cu pedestal de fer.

Distins cu medalii de aur și argint și diplome 1070 5-5
la expozițiile regnicolare dela Macău și Zenta

Ezecuție solidă

Cele mai noi stoffe de haine p. dame,
Mătase pentru haine și bluze,
Specialități în bluze gata
se pot căpăta la

SINGER SÁNDOR

prăvălie de mode și trusouri.

— ARAD, Andrassy-tér 20. —

Pânzeturî, șifoane și fețe de masă,
Trusouri de mireasă,
începând cu cele mai simple până la cele mai elegante, în mare asortiment, se pot căpăta la

SINGER SÁNDOR

prăvălie de mode și trusouri.

— ARAD, Andrassy-tér 20. —

Giorapi p. dame, bărbați și copii (tricotați în pușcărie).
Lingerie pentru bărbați, Cravate, Covoare, perdele
și șarșafuri după cea din urmă modă se pot căpăta la

Singer Sándor

prăvălie de mode și trusouri.

— ARAD, Andrassy-tér 20. —



Din lipsă de spaț
cu prilejul

facerii inventarului

am ales o mare mulțime de

sticlării, porcelanuri

1069 9-10

și

lămpi

unele eșite din modă, dar de tot bune

cari se pot căpăta în

cortul special

ridicat în curtea

(casei Gebhart)

piața Andrassy 16.

începând de azi, câte-va zile pe lângă
prețuri foarte avantajoase.

Se vor vinde: servisuri (porcelan) de ciai, cafea, moca, masă pentru 6 și 12 persoane. Farfurii, carafonide și alte vase. Servisuri de sticlă, pahare, ulciare etc. Oglinzi, lavabouri. Lămpi de părete, masă și mână. Și alte nenumărate obiecte.

In atenția tuturor familiilor.

